

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. Vaste Commissie voor Justitie & Veiligheid

Den Haag, 27 augustus 2025

Betreft: Tweeminutendebat justitiële jeugd

Geachte leden van de vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid,

Op 4 september vindt het tweeminutendebat justitiële jeugd plaats. Zoals u weet staat in Nederland al jaren, zoals het VN-Kinderrechtenverdrag voorschrijft, het pedagogisch uitgangspunt centraal in het jeugdstrafrecht. Dit is niet zonder reden. Het pedagogisch uitgangspunt, gericht op positieve gedragsverandering door middel van scholing, opvoeding en behandeling, is essentieel voor de ontwikkeling en re-integratie van kinderen en jongeren in de samenleving. Voor de re-integratie is het belangrijk dat de straf zo snel mogelijk volgt op het delict.

De afgelopen tijd bereikten UNICEF Nederland meerdere rapporten en signalen dat dit uitgangspunt – en daarmee de rechten van kinderen in het jeugdstrafrecht – onder druk staat. Zo blijkt uit een recente brief van de Inspecties (juni 2025) dat de langdurige capaciteitsproblemen ernstige gevolgen hebben voor kinderen in jeugdgevangenissen.¹ Dagprogramma's worden ingekort, jongeren brengen meer tijd op hun kamer door, behandelingen worden uitgesteld en medewerkers hebben niet altijd de tijd en ruimte om de veiligheid van jongeren en werknemers te garanderen. Dit beperkt de rechten van kinderen en jongeren op ontwikkeling, onderwijs en een veilige leefomgeving. Het belemmert daarmee een eerlijke kans op het ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn om goed te kunnen re-integreren in de maatschappij. Re-integratie wordt daarnaast bemoeilijkt omdat jongeren vaak lang moeten wachten op een passende straf of maatregel en de uitvoering daarvan.² Redenen zijn een gebrek aan plekken voor detentie, een taakstraf of een behandeling. De praktijk staat daarmee haaks op het pedagogisch uitgangspunt van het jeugdstrafrecht.

¹ De Inspectie Justitie en Veiligheid, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie van het Onderwijs, juni 2025 www.igj.nl/publicaties/brieven/2025/07/31/brief---ernstige-zorgen-over-effect-acute-personele-tekorten-op-jongeren-en-medewerkers-in-rjji-de-hartelborgt

² Inspectie Justitie en Veiligheid, Rapport Pedagogisch uitgangspunt onder druk, sept 2024, www.inspectie-jenv.nl/documenten/2024/09/10/rapport-pedagogisch-uitgangspunt-onder-druk

Dat het pedagogisch uitgangspunt onder druk staat, is geen nieuw probleem. Uit het rapport van de Algemene Rekenkamer (2024) blijkt dat problemen in de jeugdstrafketen, zoals capaciteitsproblemen, lange doorlooptijden en hoge recidivecijfers, al jaren bekend zijn, maar onvoldoende zijn opgelost.³

Het pedagogisch uitgangspunt in het jeugdstrafrecht is geen vrijblijvendheid maar een wettelijke verantwoordelijkheid. De randvoorwaarden in de praktijk moeten aan dat uitgangspunt voldoen.

Wij hopen dat u zich blijft inspannen om de situatie van jongeren in de jeugdstrafrechtketen te verbeteren.

Bij vragen of opmerkingen over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met Esther Polhuijs (epolhuijs@unicef.nl of 06 43 16 17 77).

Wij wensen u een constructief debat toe.

Met vriendelijke groet,

Esther Polhuijs
Waarnemend Hoofd Pleitbezorging en Programma's
UNICEF Nederland

³ [Resultaten verantwoordingsonderzoek 2024 ministerie van Justitie en Veiligheid | Rapport | Algemene Rekenkamer](#)